

Tjänsteutlåtande

Handläggare: Lotta Lundqvist

Utfärdat 2024-11-13

Diarienummer: N608-0708/24

E-post: lotta.lundqvist@forskola.goteborg.se

Redovisning av uppdrag att utreda möjlighet till förskola med finskspråkig inriktning

Förslag till beslut

Förskolenämnden godkänner förvaltningens redovisning och förklarar uppdraget som slutfört.

Sammanfattning

I samband med beslut om verksamhetsanpassningar i verksamhetsområdet centrum 2 (protokoll nr 6/2024 § 82) fick förskoleförvaltningen i uppdrag att utreda möjligheten att konvertera en av de närliggande förskolorna med flera avdelningar till en förskola med finskspråkig inriktning.

Förskolenämnden har beslutat om en långsiktig plan (2022–2027) för att möta behov av finskspråkig förskola (protokoll nr 12/2022 § 222). Planen innehåller bland annat aktiviteter som handlar om att se över placeringen av förskolor med finskspråkig inriktning utifrån behov, förutsättningar och ändamålsenliga lokaler. Förvaltningens utredning förhåller sig till innehållet i beslutad plan.

Utredningen (se bilaga) visar att det finns sex förskolor som utifrån kriterier, närliggande, samt flera avdelningar, skulle kunna konverteras till en förskola med finskspråkig inriktning. Två av dessa förskolor bedöms som ändamålsenliga utifrån ett lokalperspektiv då inga planerade renoveringar finns i närtid. Båda förskolor bedöms även ha hållbara resvägar för nyttjande av kollektivtrafik utifrån relevanta knutpunkter. Utredningen visar samtidigt att ingen av de två identifierade förskoleenheterna har någon överkapacitet, lediga platser, i platsprognosen inför 2025. Utredningen visar inte heller något tydligt behov av ytterligare förskola som erbjuder finskspråkig inriktning i centrum.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Det kan vara en utmaning för rektorer som ansvarar för förskolor med finskspråkig inriktning att bedriva arbete med den inre organisationen och samtidigt ha en budget i balans. Utifrån skollagen ska dessa förskolor erbjuda utbildning på finska helt eller till väsentlig del. Att säkra kompetensförsörjningen och skapa hållbara organisatoriska och ekonomiska förutsättningar blir därför viktigt att arbeta med långsiktigt.

Lokalens placering, storlek, antal barn, vistelsetider är faktorer som påverkar ekonomin. Exempelvis kan det vara svårt att få ekonomin att gå ihop och samtidigt matcha bemanningen på mindre förskolor. På dessa förskolor kan det vara svårt att bemanna med finskspråkig personal hela dagen. Förskolans storlek påverkar således ekonomi och enhetens förutsättningar att organisera verksamheten och utbildningen på finska. Utifrån

detta resonemang har förvaltningen bedömt förskolor med minst tre avdelningar som relevanta att ta med i utredningen.

Utredningen visar att den befintliga enhet som erbjuder finskspråkig förskola i centrum inte har någon efterfrågan på platser i dagsläget. Förvaltningen bedömer därmed att det inte finns något behov som motiverar att öppna upp ytterligare en förskola i centrum utan att det riskerar att konkurrera med den befintliga verksamheten och kan leda till ökade kostnader för förvaltningen.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk omfattar ett förstärkt skydd och stöd av förvaltningsområdena för språken samiska, finska och meänkieli. Göteborgs Stad är en del av det finska förvaltningsområdet vilket betyder att staden är skyldig att ge det finska språket ett förstärkt skydd och stöd.

Förvaltningen bedömer att beslutad långsiktig plan och strategi för att möta behov av finskspråkig förskola 2022–2027 innehåller särskilt viktiga insatser för att kunna erbjuda förskola på nationella minoritetsspråket finska enligt lagkravet. Planen innehåller bland annat aktiviteter som handlar om att se över placeringen av förskolor med finskspråkig inriktning utifrån behov, förutsättningar och ändamålsenliga lokaler. I uppföljning av förvaltningens långsiktiga plan i oktober 2024 konstaterar förvaltningen bland annat vikten av tidig och riktad information så att vårdnadshavare ska kunna göra anspråk på sina rättigheter. Förvaltningen bedömer att insatser för att sprida information behöver stärkas.

Barnkonventionen

Förskoleförvaltningen bedömer att barnperspektivet och barnkonventionen beaktats i utredningen och redovisningen av uppdraget då den förhåller sig till innehållet i förvaltningens långsiktiga plan och strategi för att möta behov av finskspråkig förskola 2022–2027. Planen syftar till att säkerställa barns rätt till förskola på finska; barns rätt till sitt nationella minoritetsspråk och flerkulturella identitet.

Samverkan

Information har skett med de fackliga organisationerna vid förvaltningssamverkan den 11 december 2024.

Bilaga

Utredning av förskola med finsk inriktning

Ärendet

Förskolenämnden har i samband med beslut om verksamhetsanpassningar i centrum 2 gett förvaltningen i uppdrag att utreda möjligheten att konvertera en förskola till en förskola med finskspråkig inriktning. Ärendet redovisar förvaltningens utredning, slutsatser och efterföljande diskussion.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

På nämndsammanträdet 24 april 2024 beslutade förskolenämnden om verksamhetsanpassningar i det geografiska verksamhetsområdet centrum 2 med syfte att nå en budget i balans samt skapa en hållbar organisation. En av förskolorna som ärendet berörde var Plantagegatan 8–10, en av fyra kommunala förskolor i Göteborg med erbjudande om utbildning på både svenska och finska.

Förskolenämnden beslutade i enlighet med förvaltningens förslag om tillfällig stängning av förskoleverksamheten på adressen Plantagegatan 8–10 (protokoll nr 6/2024 § 82). Förvaltningen fick samtidigt i uppdrag att utreda möjligheten att konvertera en av de närliggande förskolorna med flera avdelningar till en förskola med finskspråkig inriktning.

Resultat och slutsatser

Initialt så har utredningen avgränsats till de förskolor som ligger inom 1000 meters gångavstånd från Plantagegatan samt de med tre eller fler avdelningar, i enlighet med uppdragsformuleringen. Sex förskolor bedöms då som aktuella.

Utredningen har därefter förhållit sig till innehållet i förvaltningens långsiktiga plan, där behov och lokalens ändamålsenlighet är viktiga faktorer att ta hänsyn till. Utredningen visar då två förskolor som bedöms lämpliga utifrån lokalens ändamålsenlighet. Däremot finns varken en efterfrågan i området eller en kapacitet på de två förskolorna som stödjer en konvertering i dagsläget.

Samråd med Göteborgs Stads råd för sverigefinska minoriteten

Beslut som rör förskolor med finskspråkig inriktning ska samrådas med Göteborgs Stads råd för sverigefinska minoriteten inför beslut i nämnden. Förvaltningen har genom möte med utsedd arbetsgrupp från rådet fört dialog om utredningens innehåll och slutsatser den 5 november 2024.

Vid dialogtillfället framförde representanter från rådet flera förbättringsförslag till förvaltningen. Bland annat lyftes informationen som lämnas på Göteborgs Stads hemsida, verksamhetens förmåga att informera om sin finskspråkiga verksamhet, samt ett önskemål om att förvaltningen arbetar mer innovativt för att undersöka behovet av förskolor med finskspråkig inriktning. Även synpunkter på befintlig organisering påtalades, då det i dialog med vårdnadshavare från Plantagegatan framkommit att Gibraltarkroken 4 inte upplevs ligga tillgängligt.

Förvaltningens bedömning

Utifrån genomförd utredning bedömer förvaltningen att det inte finns en efterfrågan på finskspråkig förskola, eller lämpliga närliggande enheter som skulle kunna konverteras till en förskola med finskspråkig inriktning. Samtidigt bedömer förvaltningen att insatser

för att sprida information om finskspråkig förskola behöver stärkas så att vårdnadshavare kan göra anspråk på sina rättigheter.

Sammantaget gör förvaltningen bedömningen att det långsiktiga arbetet, utifrån beslutad plan, bör fortgå och att arbetet fortsätter för att säkerställa en placering av samtliga förskolor med finskspråkig inriktning i staden, så att läget passar så många som möjligt på gruppnivå.

Johan Olofson

Eva Berg

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef Förskola